

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 30 listopada 2009 r.

LPO-410-40-01/2009

P/09/069

Pani Dyrektor **Helena Paszkiewicz**

Gimnazjum nr 65 im. Orłąt Lwowskich

w P o z n a n i u

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała w Gimnazjum nr 65 w Poznaniu im. Orłąt Lwowskich, zwanym dalej „*Gimnazjum*”, realizację zadań z zakresu wychowania fizycznego i sportu w latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 *ustawy o NIK* – przekazuje Pani Dyrektor niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez *Gimnazjum* zadań z zakresu wychowania fizycznego i sportu.

1. W okresie objętym kontrolą zajęcia wychowania fizycznego w *Gimnazjum* były prowadzone w wymiarze zgodnym z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142 ze zm.), a arkusze organizacyjne *Gimnazjum* zostały zaopiniowane przez przedstawiciela kuratorium oświaty oraz zatwierdzone bez uwag przez organ prowadzący.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę na to, że w roku szkolnym 2007/2008 utworzono grupę ćwiczącą, w której było 10 uczniów, co było niezgodne z dyspozycją § 6 pkt 5 w. w. rozporządzenia, w którym określono, że zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są w grupach liczących od 12 do 26 uczniów.

2. Realizowany w *Gimnazjum* autorski program nauczania wychowania fizycznego został odpowiednio dobrany dla etapu kształcenia, pod względem możliwości jego realizacji, uwzględniając kwalifikacje nauczycieli, obiekty sportowe i sprzęt sportowy będący do dyspozycji *Gimnazjum*. Plany dydaktyczne opracowane przez nauczycielki wychowania fizycznego były spójne z realizowanym autorskim programem nauczania pod względem: doboru materiału nauczania, przyjętych form organizacyjnych i metod realizacji tych zajęć, właściwego dysponowania budżetem czasu na określone rodzaje aktywności oraz opisu osiągnięć uczniów i sposobu ich pomiaru.

Zastrzeżenia NIK budzi jednak fakt, że program ten nie został dostosowany w roku szkolnym 2009/2010 do nowej podstawy programowej, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17). Podkreślić jednak należy, że program ten zawierał treści umożliwiające prowadzenie zajęć wychowania fizycznego dla klas I według nowej podstawy, a szkolenia dla nauczycieli wychowania fizycznego, organizowane przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu, na temat nowej podstawy programowej rozpoczęły się w październiku 2009 r.

3. NIK pozytywnie ocenia zapewnienie przez Panią Dyrektor właściwych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i uprawiania sportu przez uczniów. Na ocenę tę miały wpływ takie czynniki jak kwalifikacje nauczycieli, zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, organizacja lekcji wychowania fizycznego, zajęć pozalekcyjnych i imprez sportowych oraz udział i osiągnięcia uczniów w zawodach sportowych.

W kontrolowanym okresie kwalifikacje zawodowe nauczycieli wychowania fizycznego były zgodne z wymogami określonymi w § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 155, poz. 1288 ze zm.). Z ustaleń kontroli NIK wynika, że w badanym okresie nauczyciele brali udział w różnych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego z zakresu prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oraz zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy medycznej.

4. W latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009 wszystkie cztery godziny zajęć wychowania fizycznego były realizowane w formie klasowo-lekcyjnych zajęć sportowych ujętych w

tygodniowym planie. Zajęcia te odbywały się na sali gimnastycznej lub boiskach szkolnych, przy czym 95,8% godzin zajęć wychowania fizycznego było prowadzonych na jednej sali dla dwóch grup ćwiczących jednocześnie. Dlatego też NIK pozytywnie ocenia starania Pani Dyrektora o dodatkowe środki na dofinansowanie inwestycji związanej z powiększeniem bazy sportowej o halę lekką (pneumatyczną).

Na obserwowanych w toku kontroli NIK zajęciach wychowania fizycznego stosowane przez nauczycielki metody pracy były zgodne z programem nauczania i planem dydaktycznym, aktywizowały uczniów i umożliwiły w pełni realizację i osiągnięcie przez uczniów założonych celów lekcji. Sprzęt sportowy był dobrany zgodnie z założonymi formami i metodami realizacji zadań lekcji oraz przestrzegane były zasady bezpieczeństwa.

W roku szkolnym 2009/2010 uczniowie klas I, w ramach dwóch godzin obowiązkowych zajęć do wyboru, mogli wybrać zajęcia z piłki siatkowej lub piłki nożnej z koszykówką. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 sierpnia 2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godziny obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego (Dz. U. Nr 136, poz. 1116), propozycje wskazujące formy realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, do wyboru przez uczniów, Pani Dyrektor powinna przygotować w uzgodnieniu z organem prowadzącym i po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną, radę szkoły lub radę rodziców.

5. Przedmiotowy system oceniania z wychowania fizycznego („PSO”), obowiązujący w kontrolowanym okresie w *Gimnazjum*, był zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.) oraz z zasadami określonymi w wewnątrzszkolnym systemie oceniania („WSO”). Nauczyciele wychowania fizycznego stosowali zasady i kryteria oceniania określone w PSO, uwzględniając przede wszystkim wysiłek włożony przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu.

NIK zwraca jednak uwagę, że zarówno w PSO, jak i w WSO nie określono wpływu na ocenę z wychowania fizycznego, postawy i wysiłku włożonego przez uczniów, podczas realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego wybranych przez uczniów, wprowadzonych dla klas I w roku szkolnym 2009/2010.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) przestrzeganie liczebności grup ćwiczących na zajęciach wychowania fizycznego zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,
- 2) dostosowanie autorskiego programu nauczania wychowania fizycznego do obowiązującej podstawy programowej,
- 3) dostosowanie wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania do nowo wprowadzonej formy realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor – w terminie 14 dnia od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobach wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach nie podjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.